

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesca d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk: Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giuseppa Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perle.

Pred volitvami predsednika na Čehoslovaškem

PRAGA, 23. 5. 1927.

Vsa pozornost javnega mnjenja je sedaj osredotočena okoli vprašanja novega predsednika republike. Volitve se vršijo v petek 27. maja, in razumljivo je, da je napetost pričakovana, agitacije in nasprotje dosepele do vrhunca. Kljub razumljivi mrzlični zmešnjavi pa je položaj že danes jasen v toliko, da je izvolitev T. G. Masaryka gotova stvar. Izvolitev je zagotovljena, dasi se nekatere stranke niso še javno izrazile glede svojega končnega stališča.

Število vseh volivcev, ki glasujejo pri volitvi predsednika republike, znaša 450 poslancev in senatorjev. Gotovo je že sedaj, da bodo glasovali za Masaryka že pri prvem glasovanju tudi nemški agrarci, čehoslovaška in nemška rokodelska stranka, socialisti vseh barv, razen komunistov in nemških narodnih socialistov. Na ta način bo zbral Masaryk 258 glasov. Absolutna večina, ki je potrebna, da pride Masaryk v ožjo volitev, je torej zagotovljena. Za izvolitev pri prvem glasovanju pa bi bile potrebne tri petine glasov. Do tega števila, ki znaša 270, bi manjkalo samo še 12 glasov.

Pri tem računu ne jemljem v poštev glasov čehoslovaške ljudske stranke (47), ki se do sedaj tudi še ni odločila glede svojega zadržanja. Sodeč po pisanju glasil te stranke pa se da sklepati, da bo tudi ona glasovala za Masaryka. V tem slučaju bi bila tripetinska večina znatno preokročena in Masaryk bi bil izvoljen že pri prvem glasovanju.

Za presojanje položaja je važno dalje dejstvo, da nima T. G. Masaryk še danes nobenega resnega protikandidata, dasi se bodo vršile volitve, kot rečeno, že v petek. Kandidatura komunističnega senatorja Sturze ima samo demonstrativen pomen. S to kandidaturo hočejo namreč komunisti le podčrtati svojo razliko napram ostalim strankam. Kot demonstrativno kandidaturu je treba označiti tudi kandidaturu dr. Kramarja, ki jo je proglasilo neznanstvo število kmetov čehoslovaške narodno-demokratske stranke. Večina dnevnikov ni te kandidature niti omenila; oba dnevnika čehoslov. ljudske stranke nista hotela objaviti proglaša s pripombo, da prihaja kandidatura prepozno. Niti najvažnejši listi narodno-demokrati. stranke ji niso posvetili bogve koliko pozornosti.

Slovaška ljudska stranka se je odkrito izjavila proti Masaryku. To svoje nasprotje so skušali slovaški ljudje opravičiti v svojem glasilu "Slovak". Toda utemeljitev se jim ni nikakor posrečila. Vse one krivice, ki naj bi jih bil storil Masaryk Slovakom, kot mu očita pater Hlinka, ne spadajo v področje predsednika, temveč v področje republike, torej one iste vlade, v kateri ima tudi Hlinkova stranka svoje zastopnike. Hlinka zavrača vso odgovornost na predsednika, dasi ve, kakšne meje so postavljene njegovemu vplivu že po ustavi.

Razlogi, katere navaja narodno-demokratska stranka proti Masaryku, pa so popolnoma drugačne narave. Narodni demokrati očitajo Masaryku, da je socialist in da svojimi nazori daleč od nazorov sedanjega vladnega bloka. Radi tega bi ga vladne stranke ne smele voliti za predsednika, ker da je kandidat opozicije. Kot tak lahko postane velika ovira za uspešno delo današnje vladne večine.

Nevzdržljivost tega stališča pa je jasna. Zgrešena je teorija, da bi moral biti predsednik republike eksponent določene vladne večine. Če bi veljalo to, potem bi noben predsednik ne mogel vršiti svoje funkcije. Čim bi na pr. padla vlada njegove večine, bi mu pač ne preostajalo drugo, nego da odstopi tudi on. Na drugi strani predsednik Masaryk ni niti socialist v navadnem pomenu te besede. Znan je, da je v svojem delu "Socialno vprašanje" podvrnil marksizem strogi in nepovoljni

kritiki. Masaryk je marveč človek z globokim socialnim čustvom. Vse svoje življenje se je trudil, da čim boljše proči socialni red in najde načela za njegovo čim pravičnejšo ureditev. A v tem pogledu je brez dvoma v soglasju z vsemi plemenitimi ljudmi republike. Rado se pozablja, kakšne usluge si je stekel Masaryk za republiko v prvih letih po zlomu Avstrije. Ravno tedaj pa si je pridobil simpatije socialističnih strank, in to kljub temu, da je znal s svojim velikim vplivom omejiti njihove pretirane zahteve. Poleg vseh njegovih zaslug za državo je treba omeniti še posebej tudi njegov vzvišen ustavni smisel. Sklepom parlamenta se je disciplinirano pokoril tudi tedaj, ko so bili v kričnem nasprotju z njegovimi idejami.

Se ena opozicija obstoja proti Masaryku. Sestavljajo jo večinoma osebe, ki stojijo izven

parlamenta ter pripadajo različnim strankam. To skupino veče predvsem osebnostno sovraštvo proti Masaryku. Ta opozicija je začela izdajati svoj tednik, s katerim skuša vzeti Masaryku in Benešu ugled s tem, da jima odreka vsako politično sposobnost. Masarykovo predvsem delo, njegov nastop ob času vojne za osvoboditev čehoslovaškega naroda — vse to da nima bogve kakšne vrednosti. Z eno besedo: Masaryk se ni izkazal v nobenem pogledu in zato da je v interesu države, da se odstrani z vodilnega mesta republike.

Ta način agitacije seveda ne more niti najmanj vplivati na zadržanje strank. V petek 27. maja se sestane Narodni Shromajeni in bo gotovo dalo odgovor na vse napade proti zaslužnemu politiku in državljanu s tem, da ga zopet izvoli na najvišje mesto države, kateri je bil on glavni ustanovitelj.

Govor ministrskega predsednika na včerajšnji seji poslanske zbornice

RIM, 26. (Izv.) Danes je nudi la poslanska zbornica sliko, kakor ja nudi le ob velikih dogodkih. Govor on. Mussolinija je privedel v zbornico tako veliko število poslancev, da se skoro ni čutilo, da je bilo svoječasno izključenih nad 100 poslancev, ki so pripadali aventinski opoziciji. Tudi danes so sicer zijala v dvorani prazna poslanska mesta, toda ta praznosta ni bila tako občutna, kakor je pri drugih običajnih sejah, ko poseda na poslanski sedežih najmanj 50 do 100 poslancev. Da so bile tribune nabite polne, tega ni potrebno niti omenjati. Pozornost zbornice je vzbujala Mussolinijeva hčerka Eda, ki se je nahajala v spremstvu svojega strica Arnalda Mussolinija v diplomatski tribuni, da posluša govor svojega očeta.

Ko vstopa on. Mussolini nekaj po 16. uri v zbornico, mu prirejajo poslanci in občinstvo dolgotrajne ovacije. Po otvoritvenih formalnostih izroči predsednik zbornice on. Casertano takoj besedo predsedniku vlade oziroma notranjemu ministru on. Mussoliniju. Ob novih ovacijah zbornice stopa on. Mussolini na govorniško tribuno. Sledi mu državni podtajnik on. Suardo, ki nosi sveženj raznih listin, na katere se bo opiral on. Mussolini v svojem govoru. Ko je v dvorani ploskanje prenehalo, pričena on. Mussolini ob splošni pozornosti govoriti. V naslednjem podajamo glavne točke njegovega govora, kakor ga je prinesla agencija "Stefani".

"Gospodje poslanci! Opozarjam vas, da moj govor ne bo kratek, kajti danes je eden onih dni, ko postavim državo pred njeno lastno zrcalo. Moj govor je potreben, bo razdražljiv in zabaven obenem. Potreben, ker hočem povedati samo to, kar je mogoče potrebno, razdražljiv, ker bom povedal tudi neprijetne stvari in zabaven, ker bo vseboval tudi politiko. Čeprav je moj govor govor predsednika vlade, nočem da bi bil tako dolgočasen, da bi pri njem poslušalci zaspi, saj ne bom imel več nikakega govora do prihodnjega leta. Moj govor je razdeljen na tri dele. V prvem delu bom razpravljal o zdravstvenem položaju italijanskega naroda, v drugem o upravnih uredbi države, v tretjem delu pa o sedanjih in bodočih splošnih političnih smernicah."

Zdravstveno in plemensko stanje italijanskega naroda

V tem pogledu je slika precej jasna. Takozvane socialne bolezni se množijo: Zato je treba pravečasnno postopati. Generalno ravnanje za javno zdravstvo je pridno na delu. Pelagra je popolnoma zatrita. Jetika pa zahteva še vedno velike žrtve. Najbolj razsaja ta kužna bolezen v Julijski krajini. Malarija pojema. Tudi alkoholizem zahteva svoje žrtve. Spričo tega bo treba še bolj skrbiti število gostlin. Število smrtnih slučajev radi blaznosti in število samomorov naraščata. Za zaščito materinstva in dece je bil uveden samski davek, ki mu bo utegnil slediti davek na zakon- ce brez otrok. Samski davek pa stremi tudi za povzdigo plodo-

vitosti plemena. Ako hoče Italija kaj veljati, mora vstopiti v drugo polovico stoletja najmanj s 60.000.000 prebivalcev.

Vse države in vsa cesarstva so pričela propadati s pojemanjem števila rojstev. Usoda države je tesno spojena s številnostjo njenega prebivalstva, kar dokazuje nešteto primerov. Najmanjše število rojstev izkazuje Švedska. Na prvem mestu po številu rojstev pa stoji Bolgarska. Ne samo Francija, ampak tudi Nemčija zaznamuje občuten upadek števila rojstev. Tudi v Italiji vedno bolj pojema to število, kar je treba pripisati škodljivemu vplivu industrije. Zato vedno trdim, da se mora Italija povrniti k zemlji. S pojemanjem števila rojstev se ne napravi cesarstva, ampak se postane kolonija.

Upravna uredba države

Ustavili smo 17 novih pokrajin, med katerimi so tudi nove obsejne pokrajine. Od teh poslednjih me zlasti zanima Bolzano. Čas je reči, da se je Bolzano pred mnogimi stoletji imenoval Bolgiano in da je bil vedno izrazito italijansko mesto, ki ga je kasneje Avstrija ponemčila. Toda to nima ničesar opraviti z mejo na Brennerju, ki je sveta in nedotakljiva, pa četudi bi prebivalci v Poadižju na stotisoče čistokrvnih Nemcev. (Burno ploskanje). Ako bo potrebno, bomo branili tudi to vojko to mejo in to tudi že jutri. (Ploskanje). Tam gor je italijanska manjšina, ki govori v poslednjih 50 letih nemščino kot običajni jezik. V ostalem je vprašanje manjšin nerazrekljivo, mogoče ga je samo prekinuti ("lo si capovolge, ma non lo si risolvo"). To dokazuje on. Mussolini na podlagi raznih listin italijanstvo Bolzana ter nadaljuje: "Zato so slabo računali oni, ki so mislili, da pomeni ustanovitev bolzanske pokrajine dar ali koncesijo nemškemu življu, zlasti onemu najbolj nemirnemu onstran Brennerja. Nasprotno, pokrajina Bolgiano je bila ustanovljena radi hitrejšega poitalijančevanja onega ozemlja. (Ploskanje). Drugačna politika je nemogoča. To pa ne pomeni, da hočemo mučiti prebivalce Poadižja, katere smatramo za izgubljene italijanske državljane, ki se morajo povrniti. (Odobravanje).

Do leta 1932. to bo dokonler ne bo znan izid ljudskega štetja iz leta 1931., ne more biti govora o ustanovitvi novih pokrajin. Uvedba občinskih načelnikov je bila sprejeta od prebivalstva z navdušenjem. Iz te tribune pa moram reči občinskim načelnikom: Počasi s stroški, ker drugače se bodo občine zadolžile ter uvažale nove davke, da bodo lahko plačevale svoje dolgeve! Počasi tudi z municipalizacijami, ceremonijami, banketi in manifestacijami ter po možnosti tudi z govori! (Smeh). Zato bomo skrbili število občin, kajti 9000 občin je za Italijo preveč. Dobro so se obnesla tudi nadzorstva nad občinami. Uvedla se bo tudi reforma državnega sveta, toda za to ni nikake sile. Policijo je treba ne samo sploštevati, ampak tudi čistiti, kajti brez nje ostanejo zakoni mr-

tva trka. Zato smo uvedli novi zakon o javni varnosti ter pomnožili število policije in ji dali na razpolago brzo prometna sredstva. Posebno dobro se je obnesla varnostna straža v borbi proti ponarejevalcem denarja in proti alocincem (Mazzoni), ki okužujejo močvirnato ozemlje med rimsko in neapeljsko pokrajino, ter proti sicilijanski mafiji. Tu navaja on. Mussolini razne statistične podatke o delovanju teh treh zločinskih kategorij ter nadaljuje: "Poleg drugih oddelkov straži mejo tudi 2806 črnih sraj, ki so se dobro obnesle. Njihova naloga je, da ne puščajo v državo in ne izpuščajo iz države slabih državljanov."

Sedanje in bodoče splošne politične smernice

Po znanem dogodku v Bologni, ki ni vredno, da se nanj opozarja, je nastalo v državi velikansko ogorčenje, vled česar je bilo potrebno podvzeti stroge mere. Tedaj sem lastnorčno napisal na ta papir osnutke znanih ukrepov, ki jih je bilo treba podvzeti. One osnutke je potem obširno izdelal on. Federzoni pred svojim povratkom v ministrstvo za kolonije ter jih predložil ministrskemu svetu.

Vse opozicijske časopise je bilo zatrito in vse protifašistiške stranke so bile razpuščene. Uvedena je bila posebna specijalna in politična policija. Posebni tribunal posluje izbornu in bo posloval še bolje, zlasti ako bo prepovedano prisotnost njegovim sejem ženskemu življu, ki zaneša večkrat med resne zadeve znake svoje nepoboljšljive frivolnosti. Uvedena je bila kazen konfinacije. Opozicije v Italiji ne smemo prece- njevati. Tekom petih let fašistovskega režima je mogoče uporabila potoke črnine, toda za resna gibanja ni bila sposobna. Za zatiranje opozicijskega gibanja "solidno" je začelo štovati, da se je pojavilo na cestah med Palermom in Messinom par oklopnih avtomobilov. Za časa "Aventina" pa ni opozicija nikdar izšla iz časopisnih okopov, ker v drugih okopih bi bila naleteke na moj odločni odpor. Sledili so potem sitni atentati, ki pa so bili sitni samo za vas. Koliko pa je konfiniranih? Ker se je v inozemstvu govorilo kar o 2000 je čas, da se odgovori na to vprašanje. Predvsem je treba razdeliti konfinirance v navadne in politične konfinirance. Število navadnih konfinirancev, ki utegne še narasti, znaša 1927. So med njimi tatovi, oderuhi, oskrunjavski ženski in druga podobna sodrga, s katero pač ni treba imeti posebnega usmiljenja. Preidem k političnim konfinirancem. Posvarjenih je bilo 1541 oseb, opominjanih 959 in na otokih se nahaja 698 oseb. Tu navaja on. Mussolini odstavke iz pisma, ki jih je prejel od raznih konfinirancev. "Sicer pa se tem osebam ne godi ravno slabo. Dnevno prejemajo 10 revalutiranih lir in so bili ločeni od navadnih konfinirancev ter koncentrirani na dveh otokih. Do leta 1932. o splošni amnestiji ne more biti govora, posamezne pomilostitve pa niso izključene, zlasti ako jih bodo pripravljali fašisti. Mar je to teror? Ne, kvečjemu je to strogo, toda ne teror. Pa kdo so oni, ki očitajo najbolj človečanski revoluciji teror? Mar so pozabili na terti francoske revolucije? Kdor je pozabil, naj čita knjigo o žrtvah terorja, ki popisuje zgodovino 2000 obglavljenec. Pobegli grobovi, ne govorite o terorju, ki izpolnjuje fašistovska revolucija svojo dolžnost, da se brani. (Burna odobravanja). Zdravemu političnemu režimu ni potrebna opozicija. Opozicijo nam delajo objektivne življenjske težave, ki lahko izčrpajo že večje duhove, nego je moj. Zato ne more biti govora o protifašistovskih časopisih in protifašistovskih skupinah. V Italiji je prostora samo za fašiste in nefašiste, ako so pošteni in vzorni državljani, toda ne za protifašiste, ki bodo končno prišli do spoznanja, da je glupo biti z glavo ob steno."

Leta 1923. sem dejal na zasedanju velikega fašistovskega sveta: Dajte mi 76 fašistovskih prefektov in 76 fašistovskih kvestorjev, toda le majhno število je bilo junakov, ki so se odzvali mojemu pozivu. Pozneje je število fašistovskih prefektov, ki

izbornu delujejo, naraslo in zato so tudi premeščevanja prefektov postala zelo redka. Okrožnica prefektom tvori temeljni kamen, ker je določila delokrog stranke v upravnem življenju režima ter odpravila one škodljive delitve oblasti. Le majhne so izjeme, kjer se ta okrožnica ne izvaja v vsej njeni strogosti. Onega zakasnelega skvadrima ne sme več biti. Skoraj vse svoje življenje sem poveljeval nasilje, toda pri tem sem vedno razlikoval nasilje od nasilja. Odobraval sem plemenito nasilje bolj nego kompromise in poravnave, toda bil sem odločen nasproti nasilja, ki služi osebnim koristim. S prevzetjem vlade sem prevzel tudi odgovornost. Zato mora biti vsakdo med nami, pa tudi najnižji fašist vedno na svojem mestu. Za javni red skrbi policija, za moralni red pa moramo skrbeti sami, da si bo pridobil režim vedno večje soglasje med italijanskim narodom. Te vse so stvari, ki spadajo že v preteklost in rezultat te politike je bil, da sta se v državi naselila mir in red in da so izginile nezakonnosti. Blizamo se koncu petega leta fašistovskega režima in reči vam moram, da sem zadovoljen. Vrste fašizma so strnjene in nepremagljive. Povsod vlada stroga fašistovska disciplina. Stranka je okrepila svoje vrste. Zakasnelih ne sprejemamo več. Življenjski sok bo dovajala stranki odslej samo mladina. Poleg stranke obstoja milica, ki vzorno napreduje, ker nosi na svojih zastavah veliko idejo. Tudi sindikati se dobro razvijajo, toda tu si ne smemo nikakor domišljevati, dokl ne dorse nova in izgine stara generacija.

Druge vlade se opirajo na večino, katero jim dajejo volitve, mi pa se opiramo na soglasje celotnega naroda. Razred vodilnih mož vedno bolj narašča. Mislim, da bom tekom petih let izpolnil svoje poslanstvo, toda sedaj vidim, da bom moral ostati na vladi še 10 do 15 let, ker moj naslednik še ni rojen. Ni to častihlepje, ampak dolžnost napram revoluciji in napram Italiji. Čakajo nas še ogromne naloge, od katerih vam navajam samo tri: izpolnitev armade, gospodarsko-finančna bitka in reforma ustave. Locarnski duh je tekom dveh let izredno pobil. Države se oborožujejo na kopnem in na morju. V nekat-

rih izmed teh držav so se celo drznili govoriti v imenu nesmrtnih načel o vojni proti fašistovski Italiji. Ni dolgo temu, ko se je vršila v Berlinu parada do 20.000 nemških bojnikov. Na tej paradi so nosili napis: Od Trsta do Rige. Zato je dolžnost Italije, da je pripravljena in se pripravi. Treba je doseči, da lahko v gotovem trenutku mobiliziramo 5.000.000 in jih opremimo. Treba je okrepiti mornarico in aeronaviko. Potem bomo lahko jutri, ko se bomo nahajali med letom 1935. in 1940. na usodnem razpotju evropske zgodovine, povzdignili svoj glas ter zahtevali in dosegli svoje pravice. Te priprave zahtevajo še nekoliko let.

Bitka za revalutacijo lire se nadaljuje z uspehom. Revalutacija, ki je zasluženo plačilo za črno delo italijanskega naroda, ni prinesla one katastrofe, katero so mnogi prerokovali.

Ustavili smo korporativno državo. Korporativna država nas stavi pred vprašanje usode parlamenta. Kaj se bo zgodilo s to zbornico? Ta zbornica, ki je tako izbornu služila stvari režima bo živela do svoje naravne smrti. Oni, ki so jo hoteli kakor za kazen likvidirati, ostanejo razočarani. Toda bodoča zbornica ne bo podobna današnji zbornici. Danes, dne 26. maja pokopavamo na slovesen način načelo o splošni, demokratični in enaki volilni pravici. Oslanci bodoče zbornice bodo voljeni potom korporacijskih organizacij države.

Tekom petih let smo ustvarili enotno Italijo, ki se razteza od Alp do Sicilije in ki je izraz organizirane enotne demokracije, v kateri živi ljudstvo po lastni volji. Ob koncu svojega govora vam rečem, da Italija tekom deset let ne bo mogla spoznati same sebe in tudi tujci je ne bodo mogli spoznati, ker jo bomo tako temeljito spremenili v njenem obrazu in še bolj v njeni duši. (Burna odobravanja).

Finančni minister Volpi predlaga naj se da govor predsednika vlade natiskati na lepake in nalepiti po vsej državi. Predsednik zbornice daje predlog na glasovanje, zbornica ga seveda enodušno sprejme. Nato zaključuje on. Casertano ob 18.35 sejo poslanske zbornice. Ko zapušta predsednik vlada zbornico dvorano se znova pričnejo burna odobravanja.

Prekinitev angleško-ruskih odnošajev

Izjava sovjetskega opravnika poslov v Londonu - Litvinov obdeležje Anglijo, da hoče vojno - Sovjetsko poslanstvo se odpravlja iz Londona - Zadržanje laburistov - Angleški listi o sklepu vlade - Tudi Litva bo prekinila odnose z Rusijo?

LONDON, 25. Sovjetski opravniki poslov v Londonu je objavil dolgo izjavo, v kateri pravi, da Baldwin v svojem govoru ni mogel navesti nobenega pravega dokaza proti ruski trgovinski delegaciji. Kar je izjavil, so samo neosnovane trditve. Sovjetska vlada odklanja vsako odgovornost za posledice, ki jih bo imel samovoljni korak Anglije.

MOSKVA, 25. Ruski novinarji so se obrnili do Čičerinovega namestnika Litvinova s prošnjo, naj bi jim podal kako izjavo glede sklepa angleške vlade, da se prekinejo odnošaji z ZSSR.

Litvinov je rekel, da je ta sklep samo logični zaključek protisovjetske politike, ki jo sedanja konservativna vlada vodi odkar je prišla na krmilo. "Angleška vlada, je izjavil Litvinov, je dolgo odlašala, ker je upala, da bo dobila še druge zaveznike za skupni napad proti Rusiji. Ko je pa videla, da se ji to upanje ne bo izpolnilo, je sklenila, da sama in javno napade ZSSR, upajoč, da bo s tem svojim korakom dala tudi drugim državam pobudo za slične nastope. Prekršitev diplomatskih odnošajev z Rusijo in grožnja z vojno se povsem skladajo s splošnimi političnimi smernicami Anglije, ki ne dela drugega nego da ščeva države k oboroževanju in medsebojnemu klanju, ovirajoč utrditev miru toliko v Evropi, kolikor v drugih delih sveta. Chamberlain je že večkrat naglašal, da bi prekinjenje angleško-ruskih odnošajev resno ogrozilo mir. Sedaj, ko je sam povzročil prelom, mora Chamberlain, nosi-

telj Noblove nagrade za mir, priznati, da mu gručasta vojna ne dela nikakih prijavic, marveč da si jo celo želi, ker se le po sklada s političnimi računi njegove države. Prekinitev diplomatskih odnošajev treba smatrati kot pripravo za vojno, kajti drugega zmisla ta prelom ne more imeti. Človek si pri neboljši volji ne more predstavljati, da bi bila Anglija izzvala prelom samo za to, da oskoduje svojo industrijo za toliko in toliko milijonov rubljev, da odvzame angleškemu konsumentu cenene vrvice, da poostri brezposelnost in da razreši sovjetsko vlado vseh obveznosti, ki jih ima napram Angliji." Litvinov je končno dejal, da "Arcos", po vsem kar se je zgodilo, ne bo mogel več delovati in da bodo tako prenehali vsi trgovski stiki med sovjetsko Rusijo in Veliko Britanijo.

LONDON, 26. Sovjetsko poslanstvo se že pripravlja na odhod. Danes bo spodnja zbornica glasovala o vladinem predlogu glede prekinitve diplomatskih odnošajev z Rusijo in glede opovedi trgovinske pogodbe iz l. 1921. Ni nobenega dvoma, da bo zbornica odobrila predlog vlade, čeprav bodo laburisti predložili resolucijo, v kateri bodo skušali vzbuditi dvom o avtentičnosti dokumentov, ki jih je policija našla v prostorih "Arcosa". Poleg tega bodo naglašali, da je bilo treba, glasom angleško-ruskega sporazuma, dati sovjetski vladi priliko, da se izjavi in opraviči, predno se je sklenila prekinitve diplomatskih odnošajev.

Mnenja angleških listov so dokaj različna; nekateri odpo-

brava jo vladin sklep, drugi pa izražajo razne pomisleke. Med poslednjimi je na pr. «Daily Express», ki v daljšem članku razpravlja o prekinitvi odnosov z Rusijo z raznih vidikov in prihaja končno do zaključka, da ne bo Angliji sedanjih korakov vlade prav nič koristil. «Manchester Guardian» je istega mnenja. Pravi, da se bo, kljub prelomu, boljševiska propaganda nadaljevala kakor prej in še bolj, dočim bosta angleška industrija in trgovina hudo oškodovani.

BERLIN, 26. Po vestih iz Kovna namerava litvanska vlada slediti angleškemu zgledu in prekiniti odnose z Rusijo, ker je policija izsledila organizacijo vohunov, ki so bili v službi sovjetske vlade.

Pribeležbe shod v Splitu

SPLIT, 26. (Izv.) Danes je tukaj govoril na shodu SDS Svetozar Pribeležbe o notranjem in zunanjem političnem položaju. Med drugim se je izjavil proti temu, da bi se sprejel italijanski predlog za direktna pogajanja in naj se Jugoslavija zadovolji samo s tolmačenjem tiranske pogodbe pod pogojem, da za to ratificira netunjske konvencije. Glede Bolgarije je izrazil potrebo, da stopi Bolgarska čimprej v zvezo z veliko in močno jugoslovensko državo.

Dementirana vest

BEOGRAD, 26. (Izv.) Tiskovni oddelček zunanjega ministrstva oficijelno demantira vest beograjske «Pravde», po kateri naj bi bil Rim preko svojega poslanstva v Beogradu dostavil jugoslovenski vladi nota o značaju tiranskega pakta.

Volitev v Jugoslaviji ne bo že

BEOGRAD, 26. (Izv.) V notranje-političnem položaju ni ničesar novega. Zanimivo je, da se sedaj po zadnji objavi ministrskega predsednika pri kralju v Vrnjački banji manj govori o volitvah.

Masaryk se je povrnil v Prago

PRAGA, 26. Po dvomesečni odsotnosti se je predsednik Masaryk povrnil v Prago. Obiskal ga je takoj ministrski predsednik Švehla, ki mu je poslal izčrpano poročilo o notranji in zunanji politiki.

Keliko je stala Francijo vojna proti Abd-El-Krimu

PARIZ, 26. Vlada je objavila podatke človeških in denarnih žrtev Francije pri operacijah za polnjenje Abd-El-Krimove vstaje v Maroku. Iz teh podatkov je razvidno, da je ekspedicija stala Francoze eno milijardo in 177 milijonov frankov in 6000 človeških žrtev.

Zimsko vreme na Nemškem

BERLIN, 26. Iz vseh krajev prihajajo poročila, da se je v zadnjih dneh temperatura znatno znižala. V Berlinu pada že par dni brez prestanka dež pomešan s snegom.

Kitajske metode

LONDON, 26. Iz Sanghaja poročajo, da je bivšega kangaškega diktatorja generala Sun-Cang-Fanga aretirali njegov prejšnji pomočnik general Pei-Pao-San in ga predal nacionalistom.

Požar v Rimu

RIM, 26. Včeraj popoldne se je vnel v neki hiši v ul. Saturno, kjer ima svoj sedež tvornica filmov «Ars Stampae», požar, ki se je v veliko naglo razširil po vsem poslopiju. Štiri osebe so se s težavo rešile iz plamenov. Stanje dveh nesrečnikov je obupno radi hudih opeklin, ki sta jih zadobila pri požaru.

Žrtve nevlite na morju

REGGIO CALABRIA, 26. Silen vihar, ki je izbruhnil predsončnim na morju pri Bagnari, je zahteval mnogo žrtev. Vihar je prevrnil sedem ribiških čolnov in 20 ribičev je utonilo.

Politične beležke

Kako volijo predsednika republike na čehoslovanskem

Kakor poročamo v pismu iz Prage, se vrše danes, 27. maja, na Čehoslovanskem volitve predsednika republike. Te volitve se vrše na Čehoslovanskem čisto po vzorcu francoske ustave. Kakor znano, voli v Franciji predsednika narodna skupščina, sestavljena iz poslanske zbornice in senata; voli ga vsakih 7 let. Tako je tudi na Čehoslovanskem, kjer mora kandidat za predsedstvo republike dobiti nad polovično večino glasov. Po čehoslovanskem ustavi z dne 29. februarja 1920 in na podlagi sličnega zakona, izdanega v istem letu, voli predsednika republike «Narodno shromaždenje», t. j. poslanska zbornica in senat; prva šteje 300 poslancev, drugi pa 150 senatorjev. Obe zbornici se sestane skupno samo ob priliki volitve predsednika republike in povodom zapreženja novizvoljenca. Sejo «Narodnega Shromaždenja» skliče predsednik vlade. Po čehoslovanskem ustavi se volitve novega predsednika republike vršijo štiri tedne pred potekom dobe, za katero je bil izvoljen stari predsednik. Seja sama pa mora biti sklicana najmanj 14 dni prej. Sejo vodi predsednik poslanske zbornice, a predsednika republike nadomestuje predsednik senata. «Narodno Shromaždenje» sme pričeti z volitvami le tedaj, ako je navzoča vsaj nadpolovična večina skupnega števila poslancev in senatorjev, potemtakem mora biti navzočnih najmanj 225 članov poslanske zbornice in senata. Volitve se vrše brez vsakega debatanja; glasovanje je tajno in se vrši potom glasovnic. Da so volitve veljavne, je treba, da dobi kandidat najmanj tri petine glasov vseh navzočnih volilcev. V nasprotnem slučaju se mora volitev ponoviti. Ako tudi to pot kandidat ne dobi navedene večine, se mora vršiti ožja volitev, pri kateri je izvoljen oni, ki dobi največ glasov. Novizvoljeni predsednik republike mora prisesti «Narodnemu Shromaždenju», da bo delal za blagostanje republike in naroda ter da bo branil ustavne in druge zakone. Za predsednika ne more biti izvoljen oni, ki je bil že dvakrat zaporedoma izvoljen. Ta omejitev pa ne velja za prvega predsednika čehoslovanske republike T. G. Masaryka.

Povodom proslave sv. Cirila in Metoda je imel Bolgar g. Kapčev v novi beograjski univerzi predavanje, katerega predmet je tvorilo vprašanje zveze slovanskih držav. Ko je govoril o mednarodni solidarnosti, je posebno obširno dokazoval potrebo edinstva med slovanskimi državami. Potem je orisal tudi glavna načela take zveze.

Prvo načelo je popolna solidarnost: eden za vse, vsi za enega. Ustanovila bi se enotna uprava zveze, v kateri bi imela vsaka država svojega zastopnika. Neodvisnost in notranja samostojnost posameznih držav bi bila zajamčena. Državljan ene izmed zveznih držav bi imeli vse državljske pravice tudi po drugih državah.

G. Kapčev je navedel enajst členov začasne veselovanske ustave, iz katerih bi se dali po njegovem mnenju izvesti tudi vsi ostali. Za vsatviritev te ideje pa je neobhodno potrebno, da stopijo vse slovanske države v stike z Rusijo. Od slovanskih držav sta Čehoslovanska in Poljska že davno v odnosih z Rusijo, le Jugoslavija in Bolgarska jih nočeta obnoviti.

Za ostviritev te ideje pa je neobhodno potrebno, da se odpravijo vsa nasprotja, ki ločijo Jugoslavijo in Bolgarsko. To vprašanje pa bi se moglo rešiti samo s svobodnim ujedinenjem bolgarskega naroda z jugoslovanskim. Uverjen sem — je zaključil g. Kapčev — da se bolgarski narod iskreno navdušuje za to idejo, da onemogoči za vselej ponovitve nedavne žalostne preteklosti iz let 1913. in 1915. Bolgarski narod se zaveda, da je bil tedaj žrtev Slovanom sovražnih činitelj, ki so držali bolgarski narod v svoji oblasti.

Moderna plinarja v Pragi

Pred 10 dnevi je bila v Pragi svečano otvorjena nova, modern- no urejena plinarja, ki so jo zi-

dali nepretrgoma celi dve leti. Tovarna se nahaja na južni periferiji mesta. Do zidanja nove plinarne je dovedla praško občino nujna potreba. Dosedanje tri plinarne niso več odgovarjale higijenskim in sploh drugim potrebam velikega mesta. Tudi ekonomskim načelom stare tovarne niso več zadoščale, ker je bilo v njih zaposlenih 450 delavcev, dočim jih bo treba v novi tovarni komaj 150. Kar se tiče materiala, ga bo v novi plinarji za proizvodnjo iste količine plina zadoščalo za četrtino manj nego do sedaj. Število konsumentov je v zadnjem času naraslo na 20.000, kar pomeni za mesto s 735.000 prebivalci mnogo.

Angleško-madžarsko društvo za pomorski promet

Po končanih pogajanjih med Rimom in Budimpešto glede madžarske svobodne izvozne cone na Reki se je pojavilo med inozemskimi pomorskimi družbami veliko zanimanje za reško luko. V budimpeštanskih prometnih krogih krožijo sedaj govorice, da se ustanavlja pod firmo «Pannonia» nova družba za pomorski promet, katere akcijski kapital znaša za sedaj 50.000 funtov sterlingov. Pri tem podjetju bo sodelovala tudi neka angleška finančna skupina s kapitalom 20.000 funtov sterlingov.

Potovanje poljskih industrijcev po Jugoslaviji

Predvčerajšnjim je odpotovala iz Varšave v Jugoslavijo skupina poljskih industrijcev, ki jo vodi bivši minister M. Świdlov-

ski. S tem potovanjem vračajo poljski industrijci krogi poset, ki so jim ga pred dvema letoma napravili jugoslov. industrijci. Poleg tega pa je njihov glavni cilj spoznati sedanje gospodarske razmere v Jugoslaviji. V omenjeni delegaciji je tudi več odličnih poljskih industrijcev in ekonomov, med njimi ravnatelj jeklarskega sindikata g. Balzer, predsednik trgovske zbornice v Bidošču g. Kasprovič, ravnatelj zveze sladkornih tvornic g. Thiel, ravnatelj banke sladkorne industrije g. Ziemiačkowski, strokovni šef pri ministertvu trgovine in industrije g. Landau in mnogi drugi.

Sovjetska gozdna koncesija japonskemu lesnemu sindikatu

V prvi polovici aprila je bil podpisan dogovor med glavnim koncesijskim odborom pri sovjetskimi komisariatu v ZSSR in japonskim sindikatom Rorio Rimgio Kumiai. Koncesija eksploatacije gozdov se tiče ruskih oziroma sibirskih gozdnih predelov na otoku Sahalinu in ob reki Amurju na skrajnem vzhodu. Koncesija obsega 100.000 hektarjev zemlje. Japonski sindikat ima pravico posekati okrog 75 od sto lesa in ga neobdelanega izvažati. Koncesija zapade 1. julija 1933. V koncesiji bo zaposlenih okrog 2000 delavcev. V tozadevnih delavskih vprašanjih se mora koncesijsko ravnati po pravih sovjetskega delavskega zakonika. Pri tem podjetju sme biti zaposlenih 25 od sto inozemskih delavcev in 35 od sto inozemskih uradnikov.

DNEVNE VESTI

Kongres kmetijskih potovalnih šol iz Benetj

V nedeljo 20. t. m. se je vršil tu v Trstu kongres zastopnikov kmetijskih potovalnih šol iz Vičenze, Verone, Vidna, Tridenta, z Reke, iz Belluna, Trevisa, Canoglianu, Vittorio Veneto, Montebelluna in še iz drugih mest. Zborevanju, ki se je vršilo v dvorani tukajšnje pokrajinske uprave, je prisostvoval tudi ravnatelj tržaške kmetijske potovalne šole dr. Mariani z vsem osebom. Predsedoval je prof. Marconi, ravnatelj kmetijske šole v Vicenzi. Iz poročila, ki nam je bilo doposlano, posnemljamo, da je po pozdravnih govorih predaval prof. Cusello to o zanimivem predmetu «Zadružništvo pri malih posestnikih». Govoril je o položaju na Tridentinskem. Podal je najprej obilno statistično gradivo, prešel na to na vzroke drobljenja posestev na Tridentinskem ter orisal različne oblike združenj, ki obstajajo v omenjeni pokrajini. Pokazal je, kako se lahko doseže z združitvijo tudi najmanjših posestnikov prav lep napredek proizvodnje. Če je poljedelstvo na Tridentinskem tako napredovalo, gre zasluga za to le za združnim duhom prebivalstva, tako da se lahko imenujejo ti kraji klasična dežela združništva.

Nato se je razpravljalo o raznih vprašanjih tehnične in stanovske narave, ki se nanašajo na kmetijske potovalne šole.

Prihodnji sestanek se bo vršil v Asiagu.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.

26. 5. 1927.

Trg je količinsko narasel. Tudi kupčije so za spoznanje živahnije od zadnjih dni. Posebno napreduje trgovanje z graham. Na trgu ga je vedno nad 500 centov.

Cene češnjam so padle, toda ne mnogo. Tudi blaga te vrste ni na trgu kakor lani ob tem času. Lepe so količine novega krompirja, ki je znatno padel v ceni.

Zelenjava zavzema vedno večje mesto na trgu.

Smo pred polno sezono.

Cene so bile danes sledeče:

Zelenjava: Radič 100—240; radič za kuho 40—80; grah 75—110; paradižnik 350—440; spinača 80—120; novi fižol zelen mal 120—800; buče za kuho 200—400; koranje 100—120; spargiji 360—500; krompir nov

70—85; pesa rudeča 70—100; pesa bela 60—80; kislje zelje 80—100; cvetno zelje 200; kislja repa 60—80; čebula 90—100; česen 450 za kito.

Sadje: pomaranče zaboj lir 35—100; pomaranče lir 180—240 za kvintal; jagode male 500—600; jagode velike 200—250; limone 24—30 lir za zaboj; češnje 80—220.

Cene brutto per neto. Na drobno 20%ni povisek.

Iz tržaškega življenja

Vojak umoril svojega predstojnika

Sinoči se je odigrala v jetnišnici pri Jezuitih krvava tragedija, katere je bil žrtev mlad podčastnik. Okoli 21. ure je eden od vojakov, dodeljenh tamošnji straži, došel nek prestopnik, radi česar ga je poveljni straže, 21-letni narednik Anton Cadeddu, dojel in stotnji 152. pešpolka, hotel zapisati za raport. To je pa vojaka iz neznanih vzrokov silno razjezilo. Ko je Cadeddu sedel v stražniški k mizi, da bi izvršil svojo namero, je vojak nenadoma zgrabil puško ter z bliskovito naglico izpalil proti njemu dva strela. Nesrečni narednik se je zgrudil smrtno ranjen; obe krogli sta ga zadeli; ena mu je oprasnila desno lice ter mu prestrelila ramo, druga pa mu je predrla prsa. Na streljanje so prihiteli v stražnico drugi vojski, ki so takoj prišli upornega vojaka ter ga po kratki borbi razorožili nato so dvignili ranjenega narednika in mu skušali na kak način pomagati. O dogodku je bila takoj obveščena rešilna postaja, odkoder je kmalu potem prihitel na Mce mesta zdravnik, ki je pa na prvi pogled spoznal, da je stanje nesrečnega narednika obupno. Ranjenec je bil nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je pa kljub prizadevanju zdravnikov ob 21. uri izdihnil.

Poklesni samomor.

Sinoči okoli 21. ure je neki gospod, ki je vozil z avtomobilom po novi cesti proti Opčinam, našel v bližini kamnoloma Faccanoni mlado žensko, ki je ležala kraj ceste in krčevito stokala. Po penah, ki so ji vrele iz ust, je avtomobilski takoj spoznal, da se je neznanica najbrž zastupila. Zato je položil v avto ter jo prepeljal na rešil-

no postajo, odkoder je bila nesrečnica takoj prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec. Samomorilna kandidatinja se je izkazala za 25-letno Pavlo Gomizel, a ni hotela povedati, kje stanuje in tudi ne, zakaj je hotela umreti. — Bila je pridržana v bolnišnici, a njeno stanje ni nevarno; izpila je namreč le par požirkov amonijaka.

Žrtev avtomobila.

Ko je 33-letni šofer Peter Della Vedova, namešten v garaži «Centrale» v Opatiji včeraj popoldne okoli 11. ure vozil s svojim avtomobilom po ulici E. Tarabocchia, mu je v hipu, ko je došel do ulice Malodica, nenadoma prišla pred avto neka mlada ženska, ki je baš tedaj hotela čez cesto. Uvidevši nevarnost, ki je pretila ženski, je šofer naglo ustavil, toda razdalja je bila premajhna, da bi mogel preprečiti nesrečo. Avto je žensko, ki je bila spoznana za 20-letno Alojzijo Rugel, stanujočo v ulici S. Maurizio št. 3, zadel s precejšnjo silo, tako da je obležala nezavestna. Reva je bila takoj prepeljana v mestno bolnišnico, kjer ji je zdravnik ugotovil številne poškodbe na raznih delih telesa, zlasti na glavi; imela je pretrgane možgane in najbrž ji je tudi počila lobanja. Nesrečna mladenka je bila sprejeta v kirurški oddelki.

Tržaško sodišče

V januarju t. l. so bili od agentov javne varnosti aretirani Ferdinand Bassi, Marcel Gaspar in Viktor Kavčič, vsi osumljeni tatvine v lesni delavnici, ki je last Ivana Frandolicha. Odnosi so baje za 1150 lir orodja za obdelovanje lesa. Aretacija se je izvršila na podlagi naznanitve, toda brez brezpopojno utemeljenih sumov. Z imenovanimi je bila aretirana tudi neka Marija Strizolo iz Tržica, ki je baje nakupila ukradeno blago. Blago sta pomagala prodati Alojz della Sava in Franc Feretti, ki sta bila tudi predana sodni oblasti.

Na obravnavi so vsi obtoženci tajili vsako sodelovanje pri tatvini. Vsi pravijo, da so dobili omenjeno blago od nekega neznanca, ne da bi vedeli, da je bilo ukradeno.

Po izpovedi prič so govorili branitelji. Bassija je branil odvetnik Robba, Gasparja odvetnik Ferrero, ki je branil tudi della Sava. Kavčiča je branil odvetnik Zaccaria. Vsi drugi so imeli v poslednjem uradnega branitelja.

Sodišče je proglasilo obsedbo, glasom katere se obsejajo Gaspar na 1 leto in 2 meseca ječe, Kavčič na 1 leto in 9 mesecev ječe, Bassi na 4 meseca ječe in 100 lir globe, della Sava in Feretti na 4 mesece ječe (pogojno) in Marijo Strizolo na 40 dni ječe, tudi pogojno.

Gaspar je sprejel obsedbo s glasnim, čudnim smehom in se postavil karabinirjem po robu. Ti so morali rabiti proti Gasparju silo. Razbil je tudi nekaj šip in prestrašil več navzočih žensk.

TELESNA VZGOJA SPORT

PRAVILNIK

Teh. Vodstva Hazene za prvenstvo S. U. za leto 1927.

- 1) Tekmovati smejo vse članice S. M.
- 2) Tekmovanje je vpisnine prost.
- 3) Tekmuje se po službenih pravilih S. U.
- 4) Tekmovanje prične dne 5. junija 1927.
- 5) Igrišča določa T. V. H.
- 6) Igralke morajo imeti izkaznice izdane po O. S. V.
- 7) Sodnike določa S. S.
- 8) Vrše se prvenstvene tour in retour tekme.
- 9) Četa se mora predstaviti na igrišču točno ob določenih uri. V slučaju, da se ena izmed čet ne predstavi na igrišču, dobi prisnoda četa tekmo za forfait. Vsaka četa je dolžna javiti forfait T. V. H. vsaj 24 ur pred tekmo. — Forfait se računa po preteku 20 min po določenih uri.
- 10) Točke: a) zmagovalka vsake tekme dobi dve točki.
- b) za neodločene tekme vsaka četa po eno točko.
- c) za izgubljene tekme nobene točke.
- 11) Prizive sprejema T. V. H. najkasneje 24 ur po odigrani tekmi.

Prizivom je priložiti 15 lir, ki se v slučaju odobritve vrnejo. —

12) V slučaju, da se tekmuječa četa odtegne tekmovalnja, zgubi pridobljene točke, družine pa, ki so že odigrale tekmo z odstopajočo, pridobljene točke obdrže.

13) Prvenstvo S. M. za l. 1927 se priboji četa, ki doseže največ točk.

14) Spominke svetinje: Izročil se a) Četi, ki si priboji prvenstvo — 7 srebrnih svetinj

b) Četi, ki si priboji II. mesto — 7 vernelastih svetinj

c) Četi, ki si priboji III. mesto — 7 bronastih svetinj.

15) Pri redovanju pridejo v poštev le pridobljene točke.

16) V slučaju, da dosežeta dve družini enako število točk, odigra ta za zmago odločilno tekmo.

17) T. V. H. si pridržuje pravico sklepati v vseh nepredvidenih slučajih kakor tudi možnost izpolniti predstoječi pravilnik. —

T. V. H. — Komisar.

S. D. Adria. Danes točno ob 8. uri in pol izredno važna odborova seja pri predsedniku. Poziva se cel odbor, da se seje polnoštevilno udeleži, ker to nujno zahteva dnevni red. Tajnik.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Pred pravico smo vsi enaki

V New Yorku je bil te dneve obsojen nekronani kralj peurleja, večkrat milijardar, Sinclair, na tri mesece ječe in 500 dolarjev globe, ker ni hotel dati potrebnih posojil odseku ameriškega senata, ki se je bil imenoval, da preišče zadevo zadnjega petrolejskega škandala.

Predpotopni veljkani

V strokovnem listu «National Histori Magazine» pripoveduje angleški raziskovalec F. W. Migeod o ekspediciji v okraj Tandaguru o sedanji angleški koloniji Vzhodne Afrike. Ta dežela je bila pred vojno nemška kolonija. V Tandaguru je našla ekspedicija okamenela okostja mnogih predpotopnih živali. Na nekem mestu je bilo kar 30 takih velikanskih kuščarjev. — Okostje enega izmed njih je bilo tako ogromno in težko, da ga je moralo 80 nosačev nositi do kraja, odkoder se je potem to dragoceno okostje odposlalo po morju v londonski muzej.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 677

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarja Kovla), popravlja, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovanski. 678

KAKAO De Jong's holandski, zasluži prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 660

POHIŠTVO Türk, ulica San Lazzaro 10, so vsled preselitve in povišanja lire, cene dvakratno znižane. Oglejte si založbo, da se prepricate. 663

ČEBELARJI stari in začetniki, ki žele kupiti močne, zdrave čebele, naj se obrnejo za naslov k upravitstvu. 710

LEPO, MANJŠE posestvo, z zidano hišo z gostilničarsko koncesijo, s vsemi v dobrem stanju se nahajajočimi poslopiji, s krasnimi sadonosnimi nivalami, travniki in gozdovi, v bližini mesta Celja (spodnje Stajerske) četrt ure oddaljeno od trga in železniške postaje, se po ugodni ceni proda. Natančnejše pojasnila daje Alojz Plaustener, Sv. Jurij ob južni železnici. S. H. S. 704

GLYKOL je edino energično zdravilo proti glavobolu, siskosti, malokrvnosti, obnemoglosti. Izdelek lekarne Castellani, Trst, Via dei Giuliani št. 42. 635

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 621

Barovi za birmo. Veliko izbero dobite v zlatarni POVH ALBERT Via Mazzini 46 — Trst

PODLISTEK

(120)

V. I. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

— Ali je voz prišel pome, Peter? — je vprašala Valerija, ki je hladno pustila, da jo je Hugo pogrnul s šalom, ki ga je vzel iz lakajevih rok. — Da, vaša svetlost, voz stoji kakih sto korakov od tu; bliže ni mogoče privoziti.

— Torej je treba, da vas prenesem tja, kneginja, — je rekel bankir. — Dež ni prenehal in trava je mokra.

Valerija se je pustila nesti.

Mlada vdova se je vrnila domov v silnem razburjenju; na skrbna izpraševanja Antuaneta ni nič odgovorila, ampak se izgovarjala z glavobolom ter se zaprla v svojo sobo. Solze so jo davile.

— Nesramneži! predrzneži! Predrznili se je Antuanetu me Dalila! — je šepetala, se vrgla na

divan ter dala duška svojim solzam in svoji nevolji.

V tem trenutku je sovražila bankirja in bila bi ga pohodila od jeze.

Vznemirjena in začudena grofica je izprašala slugi, ko pa je zvedela, da je bankir skrnil Valerijo pred dežjem, je uganila vzrok njenega silnega glavobola. Ker je želela zvedeti o podrobnostih njunega srečanja, je potrkala na Valerijina vrata.

Po nekolikem obotavljanju je kneginja odprla vrata in se vrgla prijateljci v objem.

— Moj Bog! Kaj se je zgodilo s teboj, feja, da tako obupuješ? Povedali so mi, da si srečala Mejerja; ali te je morda užalil?

— Povedal mi je mnogo neprijetnosti in se je predrznil zasmehovati me, — je odgovorila Valerija z žarečim obličjem. In v pretrganih besedah je povedala Antuanetu vse, kar se je zgodilo.

— Samson in Dalila — je moj in njegov portret in to gnusnost namerava ta hudobni, maščevalni človek razstaviti na ogled, — je zaključila vsa tresoč se od razdraženosti.

— Umri se, Valerija, hotel te je samo podražiti, slike gotovo ne bo razstavil. Rudolf pojde k njemu in mu opere glavo za to šalo. V njegovih

besedah ne vidim nič žaljivega; ti vidiš vse v črni luči, ker si preveč občutljiva; dolgo samotarenje ti škoduje in to ti vem pojdeš z menoj.

— Ne, ne, sovražim svet in nečem ostati tu; pojdem na Stajersko. Ne zadržuj me, Antuaneta, čutim, da mi bo ta izprememba koristila.

— Da, zdaj sem tudi jaz tega mnenja; sama te odpeljem tja in bom s teboj dva tedna, a v septembru pride Rudolf pote.

Ko je Antuaneta povedala vse možu, se je ta na njeno veliko začudenje zagrohotal.